

Prosinec 2013

SOUTERRAIN

Obsah	Strana
Konfirmace v adventu 2013	2
Z jednání staršovstva	2
Prohlídka kostela Martin ve zdi	7-11
Seminář pro učitele NŠ	11
Pečeť církevní	13
A nit trojitá...	15
Vánoční koncert NP	19
Tradiční zpívání lidu dejvického – noty	21-23
Kalendář na prosinec	24

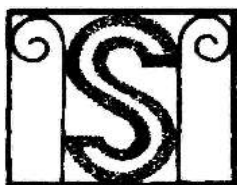
Konfirmandi 2013

Foto: M. Jílková

Konfirmace v adventu 2013

Letošní konfirmace je pro mě v Dejvicích poslední. A je zvláštní, že budou konfirmováni mladí lidé, které jsem při příchodu do dejvického sboru pokřtil. Mým prvním křtem v Dejvicích byl křest letošního konfirmanda Jakuba Jílka. Když na to myslím, dojíám mě to. Konfirmační přípravu chápu jako příležitost pokusit se mladým lidem vysvětlit obsah křesťanského vyznání víry a především jim dosvědčit, co pro mě víra znamená. Konfirmandi jsou na začátku cesty víry. Moc bych jim přál, aby na této cestě vytrvali a došli k jistotě, která může pravdivě vyznat s heidelberským katechismem toto: Mým jediným potěšením v životě a smrti je, že nejsem sám svůj, ale náležím svému věrnému spasiteli Ježíši Kristu. Letos budou konfirmováni Vít Cihla, Daniel Javornický, Jakub Jílek, Nevena Prosková, Michal Růžek a Daniela Růžková.

P. Hudec

Z jednání staršovstva

– čtvrtek 7. 11. 2013 v 19,00

Datum příští porady v lednu 9. 1.

- 20. 10. podzimní bazar – výtěžek 3 100,- Kč byl věnován na křesťanskou službu
- 3. 11. se zájemci ze sboru zúčastnili návštěvy kostela Martin ve zdi s M. Vymětalem (účast cca 60)
- probíhá výprodej knih ze sborových zásob za symbolickou cenu
- informace o semináři učitelů NŠ 6 účastníků z našeho sboru podala M. Študentová
- konvent 9. 11. 2013 v Kobylisích
- informace o konfirmandech: v sobotu 30. 11. od 18:00 cca 1 hod. bude probíhat prezentace před členy staršovstva a ostatními členy sboru, celkem bude konfirmováno 6 dětí: D. Javornický, V. Cihla, N. Prosková, D. Růžková a M. Růžek, J. Jílek
- děti (sbor a ZŠ Suchdol) – pro nezájem byla výuka ve sboru pozastavena, děti, které mají zájem, ale ve čtvrtek nechodí, byly pozvány do NŠ. O výuku předškolních dětí projevila zájem paní Edita Berková, která nabídla pomoc s propagací tohoto kroužku v dětském centru a mateřské škole na Praze 6. Půjde o nabídku

vyprávění příběhů z Bible dětem ve věku 3 – 6 let s rodiči vždy ve čtvrtek od 17:00 hod., pokud bude zájem, začne se 28. 11.

- informace ze schůzky o samofinancování církve a návrh, jak postupovat při probírání zaslaných materiálů týkajících se samofinancování podal J. Mašek a K. Sýkora - vzhledem k rozsahu tematického okruhu bylo doporučeno, aby se staršovstvo sešlo mimořádně v listopadu a v lednu bude svoláno sborové shromáždění
- strategická komise zřízená SR shromažďuje podklady, doposud zpracovala již odeslané dotazníky
- na schůzce v Nuslích br. Stolař hovořil o tom, že jsou veliké rozdíly mezi senioráty, bude potřeba velké solidarity sborů, bude třeba posílit pravomoci seniorátních výborů, a co je důležité zjištění, při porovnání stávající obětavosti se současnou státní dotací na platy farářů jde o srovnatelné částky; v případě zdvojnásobení obětavosti sborů by bylo tedy možné zajistit financování farářů z této získané částky
- dále proběhla prezentace příjmů finančních prostředků od státu a restitučních náhrad, zaznělo doporučení neuvažovat extrémní varianty samofinancování; 26. 11. Budou na staršovstvo přizváni další členové sboru. Podklady k jednání každý presbyter samostatně prostuduje (obdržel e-mailem), v ohláškách zazní výzva pro členy sboru k účasti a prostudování textů. Na mimořádném jednání se rozhodne o dalším způsobu zpracovávání tématu.
- br. farář doporučuje, aby se v příštím roce konala jedna ze schůzí staršovstva ve středisku ve Stodůlkách
- na základě usnesení synodu týkajícího se ocenění (veřejného poděkování) za práci pracovníků ve středisku Diakonie navrhl ředitel D. Caldovou a I. Procházkovou (pracuje ve středisku od jeho založení), ocenění proběhne při VSS
- staršovstvo souhlasí, aby jedna sbírka v roce byla věnována středisku Diakonie ve Stodůlkách (v dobách před pořádáním bienále tomu tak bývalo)
- sbírka na JTD Kč 3 141,- Kč
- sbírka na charitativní pomoc – na Díkčinění 6. 10. Kč 3 695,- Kč
- obdrželi jsme děkovný dopis od sboru v Jilemnici za půjčku, která již byla vrácena

- prezentace DVD v Ostravě se ujme M. Šimek, pokud by nemohl, zastoupí jej M. Žárská
- byly podány informace z pracovní schůzky presbyterů pověřených hledáním faráře

Životopis JUDr. Bedřicha Molnára (pokračování z minulého čísla)

Dědeček se aktivně zúčastnil studentského života spolkového, pokud to poměry dovolily. *„Do vysokoškolské periody spadají události, jež zůstavily nesmazatelné dojmy v mé duši. Byla to především vlastenecká pospolitost tehdejšího studentstva, které bylo soustředěno v mohutné organizaci Akademického čtenářského spolku. V tomto rámci společně svorně pracovali bohoslovci, právníci, medikové, filosofové i technické. Všecky otázky, týkající se studentstva, docházely v Akademickém čtenářském spolku živého ohlasu.“* Zmiňuje se též o spolcích „Blaník“, „Radhošť“ a „Všehrd“, kde se též angažoval.

„Byl jsem svědkem velkolepé slavnosti položení základního kamene k Národnímu divadlu (1868) a v r. 1869 nadešla rovněž velkolepá slavnost táborová v den pětistého výročí narození Mistra Jana Husa v Husinci. Za Akademický čtenářský spolek vydala se tam tříčlenná deputace: Kanda, Přecechtěl a já se spolkovým praporem a věncem. Prapor nesl Přecechtěl, já věnec. V Protivíně u rodičů Kandových jsme nocovali. Když jsme nazejtří dorazili do Husince, byl rodný domek Husův věnci odjinud již téměř celý obložen, ale našlo se ještě místočko, kde jsem náš věnec pohodlně zavěsil. Sešlo se do Husince 20 tisíc poutníků.“

Jak si dědeček užíval pražského kulturního života, dozvídáme se z dalšího vyprávění. *„V ohledu národním udávala přirozeně hlavní tón matička Praha a neušlo mi, co se v tomto směru dalo. Český student se těšil z toho, že mohl vidět vlastenecké kusy v divadle. Jak jsme byli nadšeni, když jsme mohli někdy spoluúčinkovat např. v kuse „Jan Žižka“ nebo aspoň vidět slavné representanty našeho umění. Nezapomenutelným mi ostal milý, skromný Bedřich Smetana, jež jsem jako osobního dirigenta viděl při prvních představeních jeho „Prodané nevěsty“ a „Braniborů“. Vídal jsem častěji Jana Nerudu, Vítězslava Háalka, Erazíma Vocela, politiky Riegra, Sladkovského, Tomka, Skrejšovského aj.“*

„Vedle studia právnického bylo v Praze pro mne tolik zajímavého, že to

zajímalo cele mého ducha i mé srdce. Přirozeně všiml jsem si života náboženského, pokud se týkal vyznání od otců zděděného, nemohl jsem přece zapřít svůj farský koutek, z něhož jsem vyšel. A tak jsem navštěvoval služby Boží u Klimenta i u Salvátora.“

Tak ubíhal čas, až nastalo loučení se studentským životem. Vysokoškolská studia zakončil Bedřich Molnár v roce 1869. Začalo období soudcovského povolání. Nejdříve v Praze, potom na venkově. Veselí nad Lužnicí, Nová Paka, Kolín, Budějovice, Česká Lípa a Plzeň, to jsou místa, kde B.M. působil v Čechách jako soudce. Píše o tom: *„Vykonával jsem povolání své v sídlech českých, německých i smíšených a mohu říci, že jsem se těšil důvěře občanů, ať byli národnosti české či německé. Farský koutek hořátevský a Těšín duchem svým mne provázeli. Těšín mi dal znalost němčiny, která mi v německých a smíšených krajinách přišla velice vhod.“*

Soudcovská kariéra skončila v roce 1893 v Plzni. JUDr. Bedřich Molnár byl povolán do vrchní církevní rady ve Vídni, kde jako církevní rada setrval do roku 1914.

Do období soudcovského spadají dvě významné události. 19. října 1876 se B. M. oženil. Bylo mu třicet let, bral si devatenáctiletou Boženu roz. Slánských. Kronika líčí zprvu radostnou, ale pak přesmutnou dobu manželů do roku 1883, kdy zemřela Boženka, a před tím i dvě jejich malé děti. O rok později se B. M. oženil se sestřenicí Boženky Julií Lešovskou z Humpolce. Narodilo se jim 8 dětí, z nichž jedna dceruška zemřela malá, ostatní se dožili vysokého věku. Jedním ze dvou synů byl nejstarší Bedřich, můj strýc Béda, nar. 1886, otec profesora historie na Komenského evang. theologické fakultě Amedea Molnára, druhý syn Jan byl můj otec.

O vídeňském období nechme vyprávět autora kroniky: *„Byl jsem v roce 1893 povolán do evangelické vrchní církevní rady, kdež jsem se stal spolupracovníkem církevního rady Dra Heřmana Tardy'ho, někdy faráře hořátevského. Kdo by se byl nadál, že budou dva Hořáteváci v nejvyšším církevním úřadě! Na Vídeň rád vzpomínám. Dostal jsem se s rodinou do prostředí, které jsem si vždycky přál, do úřadu církevního, v němž soustřeďovaly se tehdy všechny snahy evangelické církve Rakouska a v nich přirozeně i snahy naší evang. církve augšburského i helvetského vyznání. Arci měla evang. Vrchní církevní rada ráz německý, ale vliv rady Dra*

Heřmana Tardy a i působení mé nedalo umlčeti touhám českým, národním. Bylo docíleno, že věstník církevní, vydávaný v němčině, byl vydáván i česky, že zprávy k synodu a o synodu byly podávány i česky, že se s českými presbyterstvy jako takovými korespondovalo po česku.“

Členy církevní rady ve Vídni byli kromě Rakušanů již jmenovaný Dr. Tardy, Dr. Skalský, farář Viktor Opočenský, JUDr. Bedřich Molnár. Trojice Skalský, Opočenský, Molnár se po odchodu Dra Tardyho na trvalý odpočinek stala vedoucí silou vídeňských evang. Čechů. „*Byly to utěšené doby, kdy jsme se scházeli do společných bohoslužebných shromáždění a posilovali se navzájem jak v ohledu náboženském tak i v ohledu národním. Tato shromáždění táhla k sobě také naše české bohoslovce, kteří ve Vídni na tehdejší jediné bohoslovecké fakultě evangelické v Rakousku konali svá bohoslovecká studia. Naše shromáždění byla výborným prostředím, kde mohli uplatňovati své schopnosti, připravující se takto již prakticky k příštímu svému povolání farářskému.“*

Mám před sebou právě sto let starou krásně vydanou brožurku, na jejímž titulním listě zlatým písmem je napsáno: „Spolek pro zřízení českého ev. ref. sboru ve Vídni.“ Je to výroční zpráva tohoto spolku za rok 1912. V ní čtu o mnohých lidech, kteří se v rámci tohoto spolku snažili o založení českého sboru. O mém dědovi je tam psáno toto: „Po bok p. v. c. rady Dra z Tardy postavil se hned po svém příchodu do Vídně jeho spolupracovník ve vrchní církevní radě p. v. c. rada Dr. Bedřich Molnár, jenž od té doby až do dnes s námi sdílel všechna naše přání a naše tužby a snažil se dle své možnosti slovem i skutkem podporovati naši práci a povzbuzovati nás.“ A o kousek dál čtu ještě toto: „Dr. Bedřich Molnár narodil se 5. června 1846 v Hořátku,.... Následuje stručný životopis, který končí takto: „Vyznamenán byl řádem železné koruny 3. třídy, později hodností dvorního rady, jmenován po té skutečným dvorním radou, jest majitelem čestné medaile za 40leté věrné služby, jubilejní medaile a jubilejního kříže.“

Vídeňská etapa skončila roku 1914, kdy se rodina přestěhovala do Prahy. O tomto období už dědeček ve své kronice nepíše, o této době mnoho nevím. V roce 1920 zemřela jeho milovaná žena Julie. Z let 1914 – 1918, tedy z času 1. světové války, se zachovaly některé dědečkovy dopisy, které psal synovi Janovi, mému otci, na frontu. Dá se snad říci, že dědeček B.M. byl také literárně činný. Proslovil mnoho přednášek, příležitostně

kázal, překládal (na př. spis indického křesťana Sadhu Sundar Singha) a psal také básničky k různým příležitostem.

Na závěr uvádím jednu z nich. Je inspirována 22. veršem z 33. kapitoly proroka Izaiáše: „Nebo Hospodin je soudce náš, Hospodin ustanovitel práv našich, Hospodin král náš, on spasí nás.“

Milost

Před svým soudcem stojím plný vin,
duše moje pokuty se leká,
spravedlivý soud již na mne čeká,
neboť soudit bude Hospodin.

Ejhle - Slunko lásky vzešlo mi,
Bůh se sklonil ve svém milém Synu
ke mně, setřel všecku moji vinu,
a má ústa Pána velebí.

Hospodine, Pane, jak bych měl
za Tvou milost právě díky vzdávat?
Chci Tvé svaté slovo zachovávat,
ó bys pomoci svou při mně dlel!

Jana Jasná

Kterak jsme objevovali zákoutí (zazděného) Martina

Kostel sv. Martina ve zdi, ano to je to místo, kam jsme se měli odebrat v neděli 3. listopadu s mnohými bratřími a sestrami z našeho Dejvického sboru. A aby nás náhodou nebylo málo, tak setra Marta pozvala lidi odjinud a to včetně Našich pěvců, takže nás bylo jak se patří na kostel požehnaně. Zájem o prohlídku kostela sv. Martina ve zdi, vedenou Mikulášem Vymětalem, byl opravdu veliký. Ani není divu, když nám bylo slibováno, že se podíváme na místa, kam se běžně normální člověk nedostane; a byla to pravda! Normální člověk neleze do děr či otvorů v podzemí, kam se osoba běžného vzrůstu sotva vejde. Normální člověk se neplazí chodbičkou lemovanou nějakým železným klandrem s teplou trubkou, a to ve tmě nebo v šeru dohasínající baterky nemaje na hlavě přilbu - však jsem měl potlučenou hlavu a asi jsem v tom nebyl sám. Na půdě to bylo také velice zajímavé a o to nebezpečnější, neboť hrozil pád

z výšky, a to v důsledku špatného šlápnutí na stupátka ve zdi nebo nesprávného vkročení na ztrouchnivělé dřevo podlahy. To se naštěstí nestalo, jen jsme místy uklouzli a někdo se snad bacil do hlavy. Takové tam byly nástrahy!

Možná vám, milí čtenáři, připadá, že jsem vůči kostelu sv. Martina nějak zaujat. Ano, do doby, než jsem vstoupil v neděli ve 14 hodin 3. 11. 2013 do kostela sv. Martina, to tak bylo. Abych to vysvětlil... Od útlého mládí jsem měl vůči tomuto kostelu předsudky, které vyvěraly z mé neznalosti a z nesympatií ke jménu kostela, tedy Martina ve zdi. Moc mi toho Martina bývalo líto, že ho tam zazdili a udělali z něj mučedníka. Po přednášce Mikuláše Vymětala se však mé neznalosti i předsudky rozplynuly. A všechny útrapy spojené s objevováním tajemných zákoutí byly vykoupeny úžasnými pohledy z věže a dobrodružnou cestou k ní s možností projít se zvnějšku po klenbě kostela, kterou běžně vidíme jen bezpečně zdola. Na Mikuláše se, prosím, nehněvejme, že mluvil jen o hrozbě zamazání („nikdo z podzemí kostela nevyjde čistý“) a nikoli o nebezpečí, která hrozila. Díky Bohu jsme všichni mohli odejít v pokoji a ještě zapět chválu ze shromaždiště literátského bratrstva.

Martin Volný

Prohlídka kostela Martin ve Zdi

V neděli 3. listopadu jsme se s tátou vydali na prohlídku kostela Martin ve Zdi. Po příchodu jsme se usadili v lavicích a pan farář Mikuláš Vymětal vyprávěl o historii kostela. Měl zelenou laserovou baterku a tou ukazoval, kde je věž a kde jsou trámy, kam s ním polezeme.

Potom nás vzal dírou v podlaze na prohlídku krypt a základů. Bylo to dobrodružné, museli jsme se krčit a párkrát jsme se praštili do hlavy. Když jsme vylezli z podzemí, vydali jsme se pro změnu zase po žebříku mezi trámy krovu a do věže. Tam nám pan farář vyprávěl hororové příběhy spojené s dávnou historií místa. Ještě nám ukázal, kde býval kdysi zvon.

Líbilo se nám být krtkem pod zemí i ptáčkem na staroměstské střeše.

Markétka a Verunka Petříčkovy

Do kostela na ferratu, aneb Martinem ve zdi křížem krážem

První listopadovou neděli se v časném odpoledni sešlo u Martina ve zdi cca 60 členů nejen našeho sboru. Na programu byla prohlídka kostela, a to zevrubná, tak řečeno od sklepa po půdu, potažmo po věž... Doporučená výstroj: sportovní pohodlné oblečení, které se může ušpinit. Doporučená výzbroj: baterky, čelovky. Br. farář Mikuláš Vymětal si pro nás přichystal poutavé vyprávění o historii kostela a po té nás doslova protáhl prostorami, o kterých nemá běžný návštěvník ani potuchy.

Pod kostelem vede podzemí chodba. Odklopeným poklopem poblíž vchodu do kostela v ní postupně mizel zástup dětí a nadšenců, kteří se nezalekli prašného stísněného prostoru, jímž se dalo projít jen jedním směrem, sehnutě, místy po čtyřech. Zajímavější byla výprava do věže. Cesta nevede po schodišti, ale leze se po železných stupních, jaké známe z rakouských Alp – taková malá via ferrata – nástup je vlevo od varhan. A zase stejný obrázek – celý zástup postupně mizel v otvoru asi 5 m nad úrovní kruchty. Co chvíli se někdo zeptal, jestli se tam ještě vejde. Obavy však byly zbytečné – překvapil nás rozlehlý prostor, do lze odbočit a který se rozkládá nad valenou klenbou hlavní lodi, přes jejíž nerovnosti jsou položeny mohutné trámy, po kterých je možné chodit. Někteří z nás využili zcela překvapivé možnosti a v podřepu se sklouzli po svahu klenby do tunýlku ústícího na klenbu vedlejší lodi.

A pak už vzhůru na věž. Odměnou je nám posléze netypický výhled na rozvlákně červené střechy okolních domů. Ještě ale zdaleka nejsme u cíle. Sestupujeme zpátky na kruchtu a z pravé strany varhan po přistaveném žebříku vstupujeme na nevelký kůr, odkud se zpívaly žalmy. I my jsme si na tomto nevšedním místě s chutí zazpívali: Laudate Dominum a Laudate omnes gentes. Obdivujeme žebroví zakončené maskami, nad hlavami vidíme zblízka erb utrakvistické rodiny Holců z Květnice, kteří iniciovali a financovali přestavbu kostela, dokončenou r. 1488. Z této doby pochází tzv. Holcova oratoř, vidíme ji z tohoto kůru naproti, je to jediný prostor kostela, kam se nedostaneme. Vstupovalo se do ní totiž pouze dřevěným mostkem přímo z Holcova domu v sousedství (dnešní severní křídlo Platýzu). Dodnes je ve zdi kostela ve výši patra zřetelný zazděný portálek i stopy po můstku a jeho zábradlí.

Zbývají nám ještě dvě prostory v zadní části kostela. Jedna je pod varhanami. Najdeme tam několik kamenných artefaktů a poněkud svéráznou novodobou betonovou podpěru na místě, kde bývala pata původní věže. Druhá prostora je pod věží, vlevo od úzkého schodiště vedoucího do kanceláře. Krom kotle a technických rozvodů je tam zajímavý pouze rohový kamenný portálek. Zde naše prohlídka kostela končí.

Martin ve zdi v historických datech:

- kostel sv. Martina postaven v letech 1178 – 1187 v osadě Újezd, později Újezd sv. Martina
- před polovinou 13. století stavba staroměstských hradeb rozdělujících Újezd na dvě části
- kostel jižní stěnou přiléhá k hradební zdi (odtud název)
- původně jednolodní románský kostel
- gotická přestavba za vlády Karla IV.
- po r. 1350 loď zvýšena, nově zaklenuta, postavena věž, přistaveno presbyterium čtverc. půdorysu
- 1360 – 1370 presbyterium zaklenuto žebrovou klenbou (jedna z nejstarších tohoto typu u nás)
- koncem října 1414 v kostele poprvé vysluhována svátost oltářní

pod obojí způsobou

- 1488 přistavěny 2 boční lodi
- 1678 požár kostela
- 1779 zřízen barokní portál
- 1787 kostel zrušen – skladiště, byty, obchody
- kolem kostela byl po staletí hřbitov, připomíná ho pamětní deska významné sochařské rodiny Brokoffů, pohřbených zde v 18. stol., zasazená na vnější straně presbyteria
- 1904 kostel koupila Pražská obec
- 1905 – 1906 kostel zrestaurován dle citlivého návrhu Kamila Hilberta, věž doplněna novorenesančními štíty
- od 1. světové války kostel v dlouhodobém pronájmu ČCE
- v nedávných letech provedena generální oprava kostela spojená s archeologickým průzkumem

Za nevšední zážitek budiž poděkováno br. faráři Mikuláši Vymětalovi a ses. Martě Študentové, která to s ním po své vlastní průvodcovské zkušenosti pro nás domluvila.

Věra Tichá

Seminář pro učitele nedělních škol, 2. 11. 2013 Praha, sbor ČCE, Vinohradská 60

Krédo v kontextech společenských, obecného náboženství a proč Krédo vykládat příběhem... (Tomáš Trusina)

Hned na začátku své dílny nás Tomáš Trusina rozdělil do několika skupinek, abychom se v trojicích nebo čtveřicích pokusili zodpovědět několik jednoduchých otázek: kdy jsme se poprvé setkali s krédem - vyznáním víry, za jakých okolností, kdo nás s krédem seznámil, jak a zda jsme mu rozuměli ... Byla to dobrá příležitost k seznámení se sousedy v lavici, ke vzpomínání na dětství a pocity a dojmy spojené s vyznáním víry. Když si toto člověk připamatuje, snáze se pak vcítí do myšlení a představ dětí, které dnes přicházejí na bohoslužby a do nedělní školy a s nimiž pracujeme.

Naše odpovědi pak byly přehledně sepsány: většinou jsme si nepamatovali, kdy jsme poprvé krédo slyšeli, bylo to v dětství, v době dospívání, při konfirmačním cvičení, prostřednictvím rodičů, prarodičů nebo až v dospělosti, z četby. Jako děti jsme je mnozí vnímali jako naučnou básničku, překvapení, svátostný šum, který patřil ke křtu a k Večeři Páně, někteří přiznali dětský strach až děs z onoho, že „přijde soudit živé a mrtvé“, většinou jsme krédu jako děti nerozuměli a byla to pak pro nás spíš otrava.

Po tomto úvodu jsme společně vyznání víry přeříkali, soustředěně a snažili se pak formulovat, jak na nás krédo působí teď, jaký obraz se nám při něm vybaví. V odpovědích zaznělo: křesťanská abeceda, zhuštěný sumář, hymna, erb, přísaha ... V tuto chvíli ještě nezaznělo krédo jako „příběh“, možná proto, že jsme „příběhy“ a „vypravěčstvím“ byli zahlceni z předchozí výborné přednášky Pavla Hoška.

Pak jsme otevřeli 8. kapitolu Markova evangelia a Tomáš verš po verši četl a vykládal příběh Petrova vyznání víry (27-38). Ve zkratce: Ježíš se ptá učedníků, za koho jej lidé pokládají, obrací se přímo na Petra, po jeho vyznavačské odpovědi „Ty jsi Kristus“ zavazuje jej k mlčení a předpovídá utrpení, kterým musí projít.

V každém verši jsme hledali a učili se rozeznávat části kréda, příběh, který k němu patří, a kontext, v němž se příběh odehrává. Ze známé kapitoly se stalo nesmírně napínavé čtení. Pokusím se zachytit jen jeho závěr: První celkem nenápadný kontext příběhu z Markova evangelia, jeho umístění poblíž Cesaree Filipovy, tedy ono „císařovo“, se stává klíčovým v pokračování Ježíšova příběhu, jeho utrpení až ukřižování. Tak i naše současnost je nejen kontextem našich životních příběhů, ale aktivně do nich vstupuje. Základem kréda je Ježíšův příběh, výzva k jeho následování, krédo ukazuje směr našim životům.

Text Trusinova výkladu bude doufám dříve či později k dispozici. Seminář byl pečlivě a promyšleně připraven, účastníky se podařilo vtáhnout do děje. Bude jen dobře, nepřestaneme-li o těchto věcech a souvislostech přemýšlet a podaří-li se něco z toho zprostředkovat i našim dětem.

Anna Hejlová

Pečeť církevní

Dnešní doba si potrpí na firemní značky. I v naší církvi se opakovaně vracíme k otázce jejího loga, v dejvickém sboru zcela nedávno při rozhodování o nápise nad vchodem do domu. Názory na grafický symbol evangelické církve se liší. Někomu by vyhovovalo použití univerzálního křesťanského kříže, jiní si přejí označení charakterizující ČCE. Další poukazují na to, že již řadu generací je vžitým symbolem kniha s kalichem.

Snad první použití tohoto loga najdeme na „pečeti církevní“ tolerančního sboru v Libiši, zobrazené na titulním listu pamětní knihy z r. 1783. Autorem kresby je Jan Végh, který ji i doplnil výkladem:

Vysvětlení této Církevní Pečeti, kteráž všechen stav zdejší Církve Kristovy libišské vyobrazuje.

1. Kalich na pečeti církevní vyobrazuje navrácení nám při Svátosti Večeře Páně kalicha Páně, kteréhož jsme byli před svobodou svědomí našeho zbaveni. Pročež nyní zpívati můžem z Žalmu 16, 5 „Hospodin jest částka dílu mého a kalicha mého, ty zdržuješ los můj“.

2. Kniha pod kalichem stojící představuje Zákon Páně, jehož nyní svobodně užívati můžem, kterýžto Zákon Páně čisté slovo Boží v sobě obsahující má býti jedině pravidlem víry i náboženství, života i obcování našeho, a též celé naší rozumné služby a pocty Boží, na to sesměruje s Žalmem CXIX, 174 „Toužím po spasení tvém Hospodine, a Zákon tvůj jest rozkoš má“.

3. Kniha tato jest trním obklíčena aneb mezi trní postavená, což vyznamenává, a) že my té svobody svědomí a Slova Božího mezi mnohými odpory a těžkostmi požíváme, takže i na nás se to splňuje, což Ženich Kristus Ježíš o své Choti Církvi pověděl v Písni Šal. 2, 2 „Jako lilium mezi trním, tak přítelkyně má mezi pannami. b) Že jakož vůdce spasení našeho skrze trnovou korunu všel do své slávy, tak chceme-li jeho ucedlníci a následovníci býti, abychom i my se pokojem dlouhým a blahoslavenstvím zde na světě netroštovali.

4. Však ale to má nás těšiti a posilniti v pokušeních našich, což se skrze slunce vyobrazuje, že po dlouhých duchovních mrákotách „vzešlo nám Slunce spravedlnosti, a zdraví bude na paprscích jeho“ podle Mat. 4.2, a že „Hospodin Bůh jest nám vždycky slunce, nejmocnější náš obránce, lásky a slávy nám udíl, všechněm chodícím v prostnosti“ atd., jakž zpíváme v žalmu 84.

Rok 1783 jest ten rok, v němž se založení Církve této Evangelické libišské začalo. Nápis latinský okolo pečeti vykládá se v českém jazyku: Pečeť církve reformovné libišské.

Symboliku knihy a kalicha záhy použil Veghův přítel Samuel Oros na pečetidle sousedního sboru vtelenského, s tím rozdílem, že zde kalich stojí za otevřenou knihou. Postupně se ujala i v dalších sborech. Vidíme tak, že obě dnešní varianty „evangelického loga“ mají svůj předobraz již v době formování tolerančních sborů před 230 lety.

Jan Mašek

Radost ze sborového společenství

(prosloveno na silvestrovské téma 31.12. 2012 – zde mírně upraveno)

Řekne-li se radost, ze sborového společenství, pak každý člověk chodící pravidelně do sboru si pod radostí ze společenství vybaví konkrétní situace: dobré vzpomínky na bratry a sestry ve víře, radostnou atmosféru společných aktivit v průběhu života sboru. Když říkám v průběhu života sboru, tak tím myslím nejen když se sejdeme v modlitebně, ale i při příležitostech jako jsou společné výlety, kulturní akce, vzájemné návštěvy, nebo když se sejdeme k tomu, abychom někomu pomohli s následky povodně, nebo třeba někoho přestěhovat. Je-li to tak, pak ani není nutné se o tom více rozepisovat, spíše by bylo lepší si společně o tom popovídat. Proto se nyní zaměřím na otázku, jaké jsou předpoklady radosti ze sborového společenství? Hospodin je ‚šťastný Bůh‘ a chce, aby jeho pozemské děti měly ze života radost (1 Tm 1:11).

Bůh je zdrojem radosti, opatřil mnoho věcí, z nichž se lidé mohou den co den těšit. Patří k nim manželství (Dt 24:5; Př 5:18), možnost být otcem nebo matkou (Př 23:24, 25), jídlo a pití (Kaz 10:19; Sk 14:17, Ž 104:14, 15; Kaz 10:19) a rozmanité věci v Božím stvoření (Jk 1:17; 1Tm 6:17). V neposlední řadě je to radost ze sborového společenství. Ona radost je umocněna faktem, že je opravdu z čeho se radovat, a tak můžeme vidět různé projevy radosti, a to podle náтуры nebo spirituality jedince.

V dnešní době je čím dál větším problémem samota a snad vůbec největší problém člověka spočívá v opuštěnosti. Jsem přesvědčen, že základní lidskou potřebou je vědomí, že mne má někdo rád, a vědomí, že můj život má nějaký smysl a že někam patřím. Právě tyto lidské potřeby jsou naplněny Bohem, konkrétně v Bohem daném uspořádání, kam patří rodina a sborové společenství přátel, které může přinést skutečné uspokojení! Západ slunce je daleko nádhernější, jídlo je daleko chutnější a hudba je daleko příjemnější, sdílíme-li je s někým, koho máme rádi. Nejbližší rodina a důvěryhodní přátelé - to jsou jen dva z činitelů, jež přispívají k tomu, aby náš život měl smysl a byl radostný.

Když píšu o radosti, pak nemyslím to, že máme usilovat o radost především. O radost totiž usilovat nemůžeme. Pokud bychom tak činili, budeme s největší pravděpodobností neradostní. Radosti lze dosáhnout pouze jako vedlejšího produktu něčeho jiného. Mám zato, že je-li člověk radostný, je to zpravidla vedlejším produktem hledání Boha. Právě takové hledání Boha je jádrem sborového společenství. V Novém zákoně je slovo „sbor“ přeloženo z řeckého výrazu ek-kle-si'a, který znamená skupinu lidí svolaných dohromady. Toto slovo v sobě zahrnuje myšlenku soudržnosti a vzájemné podpory. Také v onom výrazu můžeme slyšet slovo „povolání“, jak povolání obecné jako církve, tak i poslání sboru. Myslím, že jedním z našich povolání či úkolů je tvořit společenství, ze kterého budeme mít radost my a společnost kolem nás.

Martin Volný

A nit trojitá se teprv nepřetrhne. (Kazatel 4,12, vánoční)

Je známo, že v „Domovech pro seniory“ jsou veškeré tituly a bývalé funkce k ničemu. Mluví se jen o panu X. nebo o paní Y. Byla tu však jedna výjimka. Těm dvěma se všeobecně říkalo „paní učitelky“.

Došlo k tomu už před delší dobou: Mladá pracovnice, která měla za

úkolem pečovat v Domově o aktivní trávení času, jednou prohlásila: “Vždyť my o sobě dohromady nic nevíme. Vezmeme to teď pěkně kolem stolu a každý nám poví, odkud pochází a čím se dříve zabýval.“ Šlo to ztěžka. Ne každému je totiž dáno, jak má mluvit před širším kruhem posluchačů, a to dokonce o sobě. Těm dvěma to však nedělalo potíže. Jedna se představila jako bývalá učitelka základní školy a druhá prý vyučovala až do penze housle. A právě to, že se dozvěděly, že jsou obě bývalé kantorky, je naráz sblížilo. Začaly se každou chvíli vyhledávat, obratnou diplomacií získaly místa u téhož jídelního stolku a nakonec dosáhly u vedoucího, že se mohly sestěhovat do jednoho pokojíku. A když se později objevovaly v parku dvě do sebe zavěšené postavy, každý věděl, že to jsou „paní učitelky“. Ony samy o sobě se zřejmým potěšením říkaly, že se cítí „jako sestry“.

To se však změnilo, když do Domova nastoupila nová obyvatelka – Fanča Kmochová. Měla hluboký, drsný hlas, ale byla dobromyslná a veselá. Vzdor tomu, že chodila o dvou francouzských holích, kypěla energií a nápady. Rázem byla se všemi zadobře – s panem vedoucím, se sestřičkami i osazenstvem kuchyně. Zvlášť rychle se sblížila s jednou z „paní učitelek“ – s tou, co učila před lety na „lidušce“. Přispěl k tomu fakt, že zjistily, že jsou vlastně příbuzné, i když hodně a hodně vzdáleně.

Nikdo ale nemohl tušit, jak citelně toto nové přátelství zasáhne druhou z paní učitelek. V Domovech důchodců se žel vyskytují žárlivost a závist v nejrůznějších podobách. Zdánlivě zrazená paní učitelka se začala zatvrzovat. Zdálo se jí, že jí její dosavad nejlepší kamarádka zanedbává a hledá si zajímavou společnost u Fanči. Začala proto odmítat společné procházky a čím dál častěji zůstávala zatvrzele posedávat nebo polehávat ve společném pokojíku. Nakonec se její zahořklost provalila trpkou obžalobou: „Tak pro tebe jsem byla dobrá, dokud sis nenašla někoho lepšího. Myslíš, že jsem slepá a nevidím, jak dolézáš za tou novou invalidní ženskou?“ Ať už bylo obvinění opodstatněné nebo ne, mělo smutný následek: několikaleté pouto se přetrhlo. K společnému jídelnímu stolku usedaly dřívější nerozlučné přítelkyně sice dál, poněvadž nechtěly budit pozornost ostatních, ale nepromluvily spolu zbytečného slova. A večer zhasínaly světlo, aniž by si popřály dobrou noc jako dříve. Kde totiž vymizí srdečnost, tam časem zákonitě nastoupí chlad.

To, že se věrné kamarádky rozkmotřily, nemohlo samozřejmě trvale ujít

pozornosti ostatních. I společenská Fanča, třebaže byla v Domově krátce, si povšimla, že se paní učitelky chovají k sobě jako dva zatrpklí morousové. Nakonec vytáhla všecko ze své nově objevené příbuzné. „Tak já jsem vlastně příčina všeho!“ vyvalila Fanča udiveně oči. „To se tedy musí změnit!“ Víc však už k tomu neřekla.

Několik dní před Vánocemi však zaklepala Fanča na dveře u paní učitelek: „Tak si, děvčata, jdu k vám pro rozumy. Než jsem se přestěhovala sem, měla jsem u nás ve sboru přítelkyni – takovou starou nahluchlou babičku - a teď bych jí ráda odsud poslala nějaký dárek. Co myslíte, že by to mohlo být?“ Paní učitelky se podívaly na sebe. Za kterou z nich přišla vlastně Fanča? Nakonec se Fančina příbuzná zmohla na návrh: „No, co takhle nějaká pěkná kniha?“ Do rozmluvy se ale vmísila druhá paní učitelka: „Knihy dnes nejsou žádná laciná věc a kdoví, jestli ta vaše známá ještě čte a co čte. Nevíte, jestli byste se strefila. Já bych dala přednost něčemu, co by měla pořád na očích – třeba stolní kalendář s pěknými fotografiemi.“ A pak nečekaně nabídla: „Jestli byste tím ale nepohrdla, mohla bych vám pro tu starou paní věnovat pěknou podložku pod konvici. Vyráběla jsem je s dětmi ze slámy při pracovní výchově a mám jich víc.“ Nebyla to špatná nabídka, nakonec se však všechny tři kupodivu rychle shodly na tom, že vzdálené babičce pošle Fanča jeden z batikovaných šátků, které přímo tady v dílně při Domově vyrábějí výtvarně zdatnější jednotlivci.

A byl Štědrý den. Odpoledne byly stoly v jídelně odsunuty stranou a židle byly srovnány do řad jako v divadle. Měly totiž přijet se svým programem děti z církve. Fanča přispěchala se svými holemi do jídelny jako jedna z prvních a hned zabrala kabelkou a pouzdem na brýle obě místa vedle sebe. Paní učitelky sice nepřišly pohromadě, ale bdělá Fanča je rázem zaregistrovala, postupně energicky přivolala rukou a usadila je vedle sebe, každou z jedné strany: „Patříme přece dohromady, nebo snad ne?“ Ani jedna z paní učitelek se neodvážila odporovat a bylo znát, že se jim spíše ulevilo. Jak by jim bylo trapné, kdyby všem na očích seděly každá v jiném koutě místnosti.

Hostující děti se tentokrát nepředstavily pouze vánočními básničkami a písničkami, ale zakončily program verši, které měly poněkud jiný ráz a vycházely z jedné starozákonní průpovědi o dvojité a trojitě niti.

Nejsou všechny nitě stejné.
Je-li nit jen jednoduchá,
snadno se dá provléct jehlou,
snadno projde dírkou ucha.
Má však jednu nevýhodu:
přetrhnout se může lehce.
Proto na nit jednoduchou
spoléhat se nikdo nechce.
Je-li nit však ze dvou vláken,
bezpochyby je to lepší.
málokdy se jenom trhá,
pevnější je, odolnější.
Nit však může být také
ze tří vláken upředena.
Ta je teprv spolehlivá,
a proto je zvláště cenná.
Přidá-li se třetí vlákno,
přetrhne se nit jen stěží.
Ať nás v pevnou nit dnes spojí
Ten, co tady v jeslích leží!

Když byla vánoční besídka u konce, podívala se Fanča napravo a nalevo po svých společnicích a zeptala se polohlasem: „Co myslíte, dámy, nejsme my tři dohromady taky taková trojitá nit? Přece čím víc vláken, tím lépe. Chyťte mě teď každá pod jedním ramenem, ať se nemusím pořád opírat jen o ty dvě hole!“ V tu chvíli se paní učitelky za Fančinými zády po dlouhé době zas na sebe usmály. Roztřepená vlákénka nitě se zas spojila dohromady. Že by se spojil Ten, o němž recitovaly děti? Kdoví.

heda

Advent 2013

Lid, který chodí v temnotách, uvidí velké světlo; nad těmi, kdo sídlí v zemi šeré smrti, zazáří světlo. Iz 9,1

Pane, věčný a všemohoucí Bože.

Děkujeme ti.

Ty jsi nás chtěl a dal jsi nám život.

Čekáš na nás, než k tobě přijdeme.
A my smíme očekávat, že nám pomůžeš.

Prosíme tě tedy uprostřed těchto tmavých dnů:
Dej nám sílu k životu, když nám je špatně.
Dej nám odvahu, když si chceme zoufat.
Potěš nás, když jsme smutní.

Celý náš život čekáme
Na velké štěstí a malé radosti,
Na lásku, která nás bude provázet,
Na pokoj, který se naplní.
Ty jediný, Pane, nám můžeš dát všechno,
Co potřebujeme k životu.

Ty jediný, Pane, nás můžeš zachovat při životě
A všemi těžkostmi nás provést do své věčné říše.

(Modlitba Manfreda Josuttise z příručky Zastav se na chvíli...)

Nabídka:

Také pro příští rok připravil Ondřej Macek drobnou publikaci s biblickými meditacemi, tentokrát na Žalm 103 od Pavla Filipiho, doplněnou modlitbami Manfreda Josuttise. K dostání je v našem sboru za 25 Kč, výtěžek bude věnován na stavbu chráněného bydlení Diakonie Nosislav.

Petr Hudec

VÁNOČNÍ KONCERT NAŠICH PĚVCŮ U SALVÁTORA V PÁTEK TŘINÁCTÉHO

Opět uplynul rok a přiblížil se vánoční koncert Našich pěvců u evangelického Salvátora. Tentokrát se koná v pátek 13. prosince o půl osmé.

Uprostřed adventního času zazní Magnificat Antonia Vivaldiho a sbory a árie z prvního (vánočního) dílu Händelova Mesiáše. A navíc uslyšíte i Mozartovo líbezné Laudate Dominum. Účinkují sólistky Národního divadla Ludmila Vernerová - soprán a Jana Levicová Horáková - alt, Naši pěvci a komorní orchestr. Kostel je vytápěn, vstupné je dobrovolné s obvyklou doporučenou výškou (k pokrytí nákladů).

VÁNOČNÍ KONCERT

KOMORNÍ FLÉTNOVÝ SOUBOR

SYRINGA

15. PROSINCE V 16:00

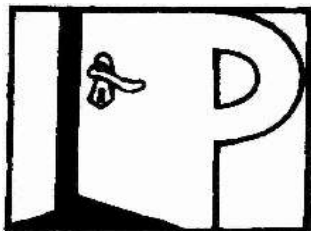
Sál Farního sboru Českobratrské církve evangelické
v Praze – Dejvicích, Dr. Z. Wintra č. 15, Praha 6

Hrají: Hana Friedová, Jitka Matysová, Marie Špalová,
Martina Válková, Helena Vepřeková

Vstupné dobrovolné :-)

Od 17:00 hodin proběhne košt moravských vín. Vstupné 200,- Kč.
Výtěžek bude věnován na budování chráněného bydlení v Noslavi.

- 8. 12. - **2. adventní, prodej výrobků Obchůdku Jeden svět**
- 15. 12. - **3. adventní, prodej výrobků chráněné dílny Stodůlky**
- 17. 12. **Vánoční besídka ve Stodůlkách**
- 22. 12. **Po dětské vánoční slavnosti společný oběd, od 14:00 divadlo mládeže**
- 24. 12. **Ve 22:00 Ekumenické setkání nad Bibli s písněmi na náměstí v Suchdole**
- 31. 12. **Od 17:00 Silvestrovské posezení s pobožností**

TRADIČNÍ ZPÍVÁNÍ LIDU DEJVICKÉHO NA BOŽÍ HOD VÁNOČNÍ

Naši pěvci zvou co nejsrdečněji všechny, kdo nejsou členy NP, ale rádi zpívají, aby se připojili a společně čtyřhlasně zazpívali na vánočních bohoslužbách v Dejvicích na Boží hod 25. 12. 2013 v 9:30.

V tomto čísle Souterrainu (nebo případně u stolku v předsíni) najdete dvě velmi jednoduché písně (Quem pastores laudavere a Ó Betléme), případně je možno je poslat mailem.

Písničky si prosím trochu připravte doma a přijďte na zkoušku na Boží hod pět minut před devátou, tedy v 8:55. Těším se na Vás!

Lydie Härtelová

Quem pastores laudavere

XIV. stol.

1. Quem pa-sto-res lau-da-ve-re, qui-bus

2. Ne-boj-te se, ra-duj-te se! an-děl
3. Za-xpi-vej-me Ho-spo-di-nu! K nám se

an-ge-li di-xe-re, ab-sit ro-bis

2. x ne-be zprávu ne-se, s pasty-ři dnes
3. sklo-nil ve své-m Sy-nu, vzal na se-be

jam ti-me-re, na-tus est Rex glo-ri-

2. ve-sel-te se, slá-vy král se ná-ro-
3. na-si-ri-nu. Chvá-me Pá-na ze všech

-ae.

2. dit!
3. sil!

ZPÍVÁNÍ NA BOŽÍ HOD
zkouška v 8.55 u varhan

Ó BETLÉME ! ...

1 Ó Betléme ! Nový věk, vstoupil dnes do tvých bran, ó Betléme !

2 Ó Betléme ! Dávný slib spásy lidem se stal, raduj se dnes !

1 Ó Betléme ! Nebožský v jeslích spí ne-poznán, ó Betléme !

2 Ó Betléme ! Bolesti nás všech ne-se ten Král, raduj se dnes !

1 Copak se nikdy ne-na-šel, kdo by té no-ci o-be-šel ?

2 Největší dar nám Bůh všem dal, aby už ni-kdo ne-zoufal...

1 My máme místo, vzá-chný Hostě, pojed jenom dál ! Ó Bet-le-me !

2 Bud's námi stále, mi-lý Pa-ne ! Ó Bět-é-me, ó Bět-lé-me !

Ó BETLÉME !

O BETHLEHEM !

N: basická koleda T: autor anglického textu neznám

P: Jonatan Tomeš (nar. 1953)

Kalendář na prosinec 2013

Bohoslužby ve sboru - neděle 9:30	1. 12. 1. adventní s VP a konfirmací	P. Hudec/A. Hudcová
	8. 12. 2. adventní	P. Hudec
	15. 12. 3. adventní	P. Hudec
	22. 12. 4. adventní - dětská vánoční slavnost	A. Hudcová/P. Hudec
	25. 12. Boží hod s VP	P. Hudec/A. Hudcová
	26. 12. Štěpána	P. Pokorný
	29. 12. 1. 1. Nový rok s VP	MUDr. Z. Susa A. Hudcová
Biblická hodina	Úterý v 17:30	
Děti	Nedělní škola:	neděle v 9:30
	Náboženství:	zatím pozastaveno
	ZŠ Suchdol:	pátek 13:30
Mládež a dorost	Úterý 19:00, společný Silvestr	
x-cátníci	Čtvrtek 12. 12. v 19:00	
Sbor Naši pěvci	Středa 18:30, 13.12. v 19:30 Adventní koncert u Salvátora	
Křesťan. služba	5. 1. Po bohoslužbách	
Klub poznávání	Dle dohody - prohlídka výstavy v Suchdole věnované generálmajoru R. Pernickému	
Hodina pohybu	2. a 16. 12. v 15:00	
Setkání s hostem	Po Novém roce	
Staršovstvo	Čtvrtek 5. 12. v 19:00	
Konfirmandi	Konfirmace 1. 12.	
Zpívání ve Stodůlkách	Pátek v 9:30	

Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je 20. 12. 2013. Číslo vyjde koncem roku.

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992. Vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce.

Adresa redakce:

Mgr. E. Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 - Liboc

tel.: 222 360 437, mobil: 603 479 252, e-mail: henychova@atlas.cz

Adresa sboru:

Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6

tel.: 224 314 897, 607 622 358 (A. Hudcová), 721 141 691 (P. Hudec)

e-mail: dejvice@evangnet.cz, č. ú 2400319773/2010

